

VESTFOLD FYLKESKOMMUNE

Fylkesrådmannens stab

Saksbehandler:

Lena Fahre, Planavdelingen

Innvalsnummer/e-post.:

33344085/lena.fahre@vfk.no

Vår dato:

25.06.2002

Deres dato:

Vår ref.:

2002/000535

Deres referanse:

HØRING NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID -UTFORDRINGER I EN NY KULTURMINNEPOLITIKK

Vi henviser til brev datert 28.02.2002 hvor Miljøverndepartementet ber om tilbakemelding på kulturminneutvalgets utredning NOU 2002:1 *Fortid former framtid- Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk*. Vestfold fylkeskommune har hatt NOU 2002:1 oppe til politisk behandling i Fylkestinget 11 juni 2002. Vedlagt følger Vestfold fylkeskommunes høringsuttalelse til NOU 2002:1.

Med vennlig hilsen

Anne C. Sverdrup
avdelingsdirektørLena Fahre
spesialkonsulent**Postadresse**Vestfold fylkeskommune
Svend Foynsgt. 9
3126 TØNSBERG**E-postadresse**

firmapost@vestfold-f.kommune.no

Telefon

33 34 40 00

Telefaks

33 31 59 05

Bankkonto7058.06.49260
Organisasjonsnr.
944025391

Samlet saksprotokoll fra Fylkestinget

030/02 Ny innstilling ang. Høring - NOU 2002:1 Fortid former framtid - utfordringer i en ny kulturminnepolitikk

Saksansvarlig: Lena Fahre - SEN
Dato: 25.06.2002
Arkivref.: 2002/000535-3 /

Utvalg	Møte- dato	Utvalgs- saksnr.	Beh.- status	Besluttende organ
Fylkesutvalget	04.06.2002	040/02	BE	Nei
Fylkestinget	11.06.2002	030/02	BE	Ja

(Behandlet status: SK=Sakliste sendt, BE=Ferdig behandlet, UT=Utsatt, TB=Tilbakeført til forrige utvalg)

Dokumenter vedlagt saken:
NOU 2002:1

Administrasjonens innstilling til Fylkesutvalget - 04.06.2002

1. Vestfold fylkeskommune mener det er verdifullt at kulturminnevernet er satt på dagsordenen gjennom den foreliggende melding. Fylkeskommunen vil understreke at det er viktig at kulturminnevernet gis en sentral og integrert plass i samfunnsutviklingen. Fylkeskommunen vil også understreke at det er viktig at meldingen følges opp på en bevisst og helhetlig måte.
2. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om at det er behov for en styrking av kompetansen og ressursinnsatsen i kulturminnevernet på regionalt og kommunalt nivå. En slik styrking bør skje samtidig med en desentralisering av oppgaver av lokal og regional betydning.
3. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets understrekning av behovet for økt vekt på partnerskap og medforvaltning i kulturminnearbeidet, men understreker at dette forutsetter en rolleavklaring mellom de administrative nivåene.
4. Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets anbefaling om økning i de økonomiske rammene for kulturminnearbeidet, men understreker at det må legges kommunale og regionale prioriteringer til grunn i bruken av midlene. Dette må også gjelde for det foreslåtte kulturminnefondet.

5. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om en gjennomgang av kulturminneloven, men understreker at kulturminnevernet også dekkes av plan og bygningsloven. Det må legges til rette for en mer aktiv bruk av plan og bygningsloven slik at kulturminneinteressene blir ivaretatt på en bedre måte.
6. Vestfold fylkeskommune slutter seg til anbefalingene om etablering av et senter for fremragende forskning innen kulturminnevernet. Fylkeskommunen ønsker å delta i den videre prosessen med etablering av et slikt senter.

Tønsberg, 14. mai 2002

Halvard Kausland
fylkesrådmann

Anne Cathrine Sverdrup
avdelingsdirektør

Møtebehandling fra Fylkesutvalget - 04.06.2002

Administrasjonens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ny innstilling fra Fylkesutvalget - 04.06.2002

1. Vestfold fylkeskommune mener det er verdifullt at kulturminnevernet er satt på dagsordenen gjennom den foreliggende melding. Fylkeskommunen vil understreke at det er viktig at kulturminnevernet gis en sentral og integrert plass i samfunnsutviklingen. Fylkeskommunen vil også understreke at det er viktig at meldingen følges opp på en bevisst og helhetlig måte.
2. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om at det er behov for en styrking av kompetansen og ressursinnsatsen i kulturminnevernet på regionalt og kommunalt nivå. En slik styrking bør skje samtidig med en desentralisering av oppgaver av lokal og regional betydning.
3. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets understrekning av behovet for økt vekt på partnerskap og medforvaltning i kulturminnearbeidet, men understreker at dette forutsetter en rolleavklaring mellom de administrative nivåene.
4. Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets anbefaling om økning i de økonomiske rammene for kulturminnearbeidet, men understreker at det må legges kommunale og regionale prioriteringer til grunn i bruken av midlene. Dette må også gjelde for det foreslåtte kulturminnefondet.
5. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om en gjennomgang av kulturminneloven, men understreker at kulturminnevernet også dekkes av plan og bygningsloven. Det må legges til rette for en mer aktiv bruk av plan og bygningsloven slik at kulturminneinteressene blir ivaretatt på en bedre måte.
6. Vestfold fylkeskommune slutter seg til anbefalingene om etablering av et senter for fremragende forskning innen kulturminnevernet. Fylkeskommunen ønsker å delta i den videre prosessen med etablering av et slikt senter.

Møtebehandling fra Fylkestinget - 11.06.2002

Representanten Arnulf Hestnes fremmet følgende forslag på vegne av H:

"Tilleggs punkt 7. Vestfold fylkeskommune beklager at utredningen er mangelfull hva angår statusbeskrivelse for våre kulturminner. Prioritering av hvilke kulturminner som er særlige viktige å ivareta savnes også."

Representanten Tove Lisbeth Vasvik fremmet følgende forslag på vegne av SV og A

"Pkt 2 – endring/tillegg.

Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om at det er behov for en styrking av den faglige kompetansen og ressursinnsatsen i kulturminnevernet på regionalt og kommunalt nivå. En slik styrking må skje forut for en desentralisering av oppgaver av lokal og regional betydning. Desentralisering må ikke gjennomføres på bekostning av langsiktigheten som må ligge til grunn for kulturminnevernet. Den faglige integriteten må sikres.

Pkt 5- tillegg.

Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om en gjennomgang av kulturminneloven, men understreker at kulturminnevernet også dekkes av plan og bygningsloven. Det må legges til rette for en mer aktiv bruk av plan og bygningsloven, som må omarbeides, slik at kulturminneinteressene blir ivaretatt på en bedre måte. Kun fredningsmyndighet (riksantikvaren) må ha avfredningsmyndighet og dispensasjonsadgang.

Pkt 7 – nytt punkt.

Nasjonale kulturminneinteresser må fortsatt ivaretas av nasjonalt og regionalt nivå og må synliggjøres bedre enn i dag."

Fylkesutvalgets innstilling pkt 1 ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets innstillingens pkt 2 fikk 24 stemmer (H, Shl, Frp) og ble vedtatt satt opp mot AP og SVs forslag til pkt 2.

Fylkesutvalgets innstilling pkt 3 og 4 ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalgets innstilling pkt 5 fikk 24 stemmer (H, Shl, Frp) og ble vedtatt satt opp mot Ap og Sv forslag

Fylkesutvalgets innstilling pkt 6 ble enstemmig vedtatt.

A og SVs forslag til nytt pkt 7 fikk 26 stemmer (Sp, H (5), Krf, SV, A, U, V, RV) og ble vedtatt.

Hs forslag til nytt punkt (nå pkt 8) fikk 31 stemmer (Frp, Sp (1), V, U, H, Krf, Shl) og ble vedtatt.

Vedtak fra Fylkestinget - 11.06.2002

1. Vestfold fylkeskommune mener det er verdifullt at kulturminnevernet er satt på dagsordenen gjennom den foreliggende melding. Fylkeskommunen vil understreke at det er viktig at kulturminnevernet gis en sentral og integrert plass i samfunnsutviklingen. Fylkeskommunen vil også understreke at det er viktig at meldingen følges opp på en bevisst og helhetlig måte.
2. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om at det er behov for en styrking av kompetansen og ressursinnsatsen i kulturminnevernet på regionalt og kommunalt nivå. En slik styrking bør skje samtidig med en desentralisering av oppgaver av lokal og regional betydning.
3. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets understrekning av behovet for økt vekt på partnerskap og medforvaltning i kulturminnearbeidet, men understreker at dette forutsetter en rolleavklaring mellom de administrative nivåene.
4. Vestfold fylkeskommune støtter utvalgets anbefaling om økning i de økonomiske rammene for kulturminnearbeidet, men understreker at det må legges kommunale og regionale prioriteringer til grunn i bruken av midlene. Dette må også gjelde for det foreslåtte kulturminnefondet.
5. Vestfold fylkeskommune slutter seg til utvalgets anbefalinger om en gjennomgang av kulturminneloven, men understreker at kulturminnevernet også dekkes av plan og bygningsloven. Det må legges til rette for en mer aktiv bruk av plan og bygningsloven slik at kulturminneinteressene blir ivaretatt på en bedre måte.
6. Vestfold fylkeskommune slutter seg til anbefalingene om etablering av et senter for fremragende forskning innen kulturminnevernet. Fylkeskommunen ønsker å delta i den videre prosessen med etablering av et slikt senter.
7. Nasjonale kulturminneinteresser må fortsatt ivaretas av nasjonalt og regionalt nivå og må synliggjøres bedre enn i dag.
8. Vestfold fylkeskommune beklager at utredningen er mangelfull hva angår statusbeskrivelse for våre kulturminner. Prioritering av hvilke kulturminner som er særlige viktige å ivareta savnes også.

HØRING - NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID - UTFORDRINGER I EN NY KULTURMINNEPOLITIKK

Innledning

Miljøverndepartementet har fått utarbeidet NOU 2002:1 "Fortid former framtid - Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk". Utvalget hadde følgende mandat: "Foreta en vurdering av mål, strategier og virkemidler på kulturminnefeltet." Utvalgets utredning er sendt på en bred høring som sannsynligvis skal danne grunnlag for en melding til Stortinget i 2003. Utredningen inneholder en rekke forhold som er relevante for det regionale nivå i Norge og for oppgaver som i dag er lagt til fylkeskommunene. Saken legges fram for fylkestinget til endelig behandling. Høringsfristen er satt til 28.juni 2002

Saksutredning

Fylkeskommunen har i dag flere oppgaver som regional kulturminneforvalter. De består i korte trekk av oppgaver innen arkeologi, nyere tids kulturminner, muséer og drift av fylkesarkiv.

NOU 2002:1 "Fortid former framtid - Utfordringer i en ny kulturminnepolitikk" ble overlevert til miljøvernminister Børge Brende 21.desember i fjor. Utvalget ble oppnevnt i april 1999 med følgende mandat: "Foreta en vurdering av mål, strategier og virkemidler på kulturminnefeltet. Utvalget ble spesielt anmodet om å "identifisere flaskehalser og forbedringspunkter i eksisterende systemer og arbeidsformer". Utvalget ble bedt om å utrede de økonomiske og administrative konsekvenser av forslag som fremmes.

Utvalget har formulert følgende visjon for fremtidens kulturminnepolitikk:

Kulturminner og kulturmiljøer - kilder til opplevelse, utvikling og verdiskaping.

For å nå denne visjonen har utvalget formulert fem mål:

- Kulturminner og kulturmiljøer viser et historisk, kulturelt og materielt mangfold.
- Samvirket mellom mennesker og kulturminner skaper verdier, kunnskap og opplevelser.
- Sammenhengen mellom natur og kulturminner stimulerer til bærekraftig ressursforvaltning.
- Det er likeverd i samspillet mellom offentlige og private aktører.
- De økonomiske rammene står i forhold til oppgavene.

For å realisere målene, er det utarbeidet ti strategier som i sin helhet er gjengitt i utredningen.

I utvalgets funksjonstid har det skjedd en rekke endringer av organisatorisk, juridisk, økonomisk og kulturminnefaglig art på områder som i større eller mindre grad berører utvalgets arbeid. Spesielt bør nevnes:

- Forslag om å opprette et kulturminnefond
- Endringer i oppgavefordelingen mellom stat, fylke og kommune
- Endringer i plan- og bygningsloven, skatteloven og merverdiavgiftsloven
- Endringer i museumspolitikken

Enkelte av disse prosessene har grepet direkte inn i utvalgets mandatpunkter, noe som til en viss grad har komplisert utvalgets arbeid.

Utvalget fikk i sitt mandat opplistet en rekke emner innen kulturminnepolitikken som de skulle drøfte. Dette danner utgangspunkt for disponeringen av utredningens tiltaksdel. I det følgende gjøres det rede for de viktigste tiltakene som foreslås.

Kulturminner og kulturmiljøer som fellesskapsverdier i et lokalsamfunn

Hovedproblemstilling: Fokus på lokal forankring og skape tilhørighet i lokal samfunnet.

Dette skal skje gjennom:

- Offentlig kulturminneforvaltning må legge opp til prosesser som i større grad enn i dag gjør det meningsfylt for lokale aktører å delta når beslutning om kulturminner og kulturmiljøer skal fattes.
- Det må satses på å lage planer for hvordan et lokalsamfunns kulturminner og kulturmiljøer skal forvaltes i framtiden.
- Det må utvikles arenaer der barn og ungdom kan delta i debatten om hvordan deres lokalsamfunn skal utformes.
- Økt satsing på LA-21, reiseliv og profilering/formidling av steders historie og miljø gjennom ulike arrangementer.
- Forskning på dialog og gjensidig respekt mellom lokalsamfunn og offentlig kulturminneforvaltning.

Eiere og rettighetshavere

Hovedproblemstilling: Eierne skal bli hørt på en bedre måte og få lov til å delta i prosessene vedrørende bevaring, bruk og skjøtsel av kulturminnene på en jevnbyrdig måte.

Dette skal skje gjennom:

- Staten skal dekke alle merkostnadene eierne får på grunn av krav som fordyrer vedlikehold og istandsetting av vedtaks- og automatisk fredete bygg og anlegg.
- Det bør åpnes for å søke tilskudd til fordyrende tiltak som følge av kulturvernkrav til nybygg innenfor fredete områder.
- Offentlig kulturminneforvaltning må få plikt til å kartlegge økonomiske og administrative virkninger av en kulturmiljøfredning.
- Offentlig kulturminneforvaltning har plikt til å kontakte eierne tidligst mulig når de planlegger en fredning og eierne må bli involvert i beslutningsprosessen.
- Formidling må inn som en plikt i kulturminneloven ved arkeologiske utgravninger. Mindre private tiltak bør dekkes av staten.
- Kulturminnets alder skal ikke være det eneste kriteriet for automatisk å frede flere nye kategorier kulturminner og kulturmiljøer.

Frivillig arbeid

Hovedproblemstilling: Det må i sterkere grad legges til rette for at frivillige kan spille en aktiv rolle i arbeidet med hele det kulturhistoriske tidsspennet og med det mangfoldet som kulturminner og kulturmiljøer representerer.

Dette skal skje gjennom:

- Organisasjonene og den offentlige kulturminneforvaltningen må i fellesskap legge større innsats i å finne fram til gode og hensiktsmessige arenaer, arbeidsformer og samarbeidsprosjekter.
- Organisasjonene innenfor kulturminne- og kulturvernfeltet må sammen finne ut hvilken form for samarbeid de ønsker og hva innholdet bør være. Det bør etableres et samarbeid med natur-, friluftsliv- og landbruksorganisasjoner.
- Driftsstøtten til frivillige organisasjoner over offentlige budsjetter må styrkes. Det bør legges opp til langt færre rapporteringskrav.
- Midler til prosjektstøtte kan hentes både fra offentlige budsjetter og fra kulturminnefondet.

Muséene i kulturminnearbeidet

Hovedproblemstilling: Museene og de andre aktørene på kulturminnefeltet må i et samarbeid satse sterkere på formidling for å gi kulturminnene en mer sentral plass i folks bevissthet og i samfunnsutviklingen. Det er viktig at det stilles kvalitetskrav til all formidling og tilrettelegging av kulturminner.

Dette skal skje gjennom:

- Museenes rolle som møteplass og deres kompetanse på dokumentasjon, bevaring, forskning og formidling videreutvikles og i større grad aktiviseres innenfor kulturminnearbeidet.
- Museumssektoren må tilføres tilstrekkelig midler slik at den blir i stand til å holde sine kulturhistoriske bygninger på et tilfredsstillende vedlikeholdsnivå.
- Det må utarbeides en handlingsplan for vedlikehold og restaurering av kulturhistorisk verdifulle bygninger som museene eier.

Juridiske virkemidler

Hovedproblemstilling: Det er behov for fornying, forenkling og harmonisering av lovverk som berører kulturminneforvaltningen.

Dette skal skje gjennom:

- Det må utarbeides en ny kulturminnelov.
- Ordlyden i dispensasjonsbestemmelsen for automatisk fredete kulturminner må tas opp til vurdering og bli tydeligere. Samtidig må det stå tydelig i plan- og bygningsloven at det er mulig å få dispensasjon fra automatisk fredning.
- Plan- og bygningsloven må styrkes som virkemiddel i kulturminnepolitikken
- Dispensasjonspraksisen i plan- og bygningsloven må innskjerpes.

Styrking av de økonomiske virkemidlene

Hovedproblemstilling: De økonomiske rammene må stå i forhold til oppgavene.

Dette skal skje gjennom:

- Det utvikles bedre kriterier for prioritering mellom hvilke kulturminner som skal bevares og hvilke som ikke skal bevares. Kriteriene må gjøres kjent og tas i bruk så raskt som mulig.
- Statlige tilskudd skal være hovedkilden ved istandsetting og vedlikehold av fredete kulturminner og kulturmiljøer, og tilskuddsrammen må økes vesentlig.
- Kulturminneforvaltningen både i fylkeskommunene og i Sametinget må styrkes vesentlig.
- Det opprettes et kulturminnefond med statlige midler. Fondet skal være som et supplement til statlige tilskudd, og ikke være til erstatning for det ansvar staten har for fredete kulturminner og kulturmiljøer. Fondets hovedmålsetting må være å stimulere til kulturminnetiltak og -aktiviteter regionalt og lokalt, og midlene skal primært gå til kulturminner og kulturmiljøer som ikke er fredet etter kulturminneloven.
- Det gis fritak for merverdiavgift ved bruk materialer og håndverkertjenester på fredete og bevaringsregulerte boliger, fritidseiendommer og bygninger som ikke er i bruk, for alle forsknings- og utredningsoppdrag og for arkeologiske undersøkelser og utgravninger.
- Alle utgifter knyttet til det å ta vare på de kulturhistoriske verdiene gjennom vedlikehold og påkostninger på eiendommen, må betraktes som vedlikehold i skattelovens forstand.

Organisering av den offentlige kulturminneforvaltningen

Hovedproblemstilling: Det må legges avgjørende vekt på behovet for samordnet innsats og samarbeid. Kommunene og den regionale kulturminneforvaltningen må sikres tilgang på kompetanse, kunnskap og økonomiske ressurser..

Dette skal skje gjennom:

- Det legges til rette for å overføre en del oppgaver på kulturminneområdet til kommunene. De kommuner som allerede har kompetanse og som ønsker å få oppgaver overført, bør få anledning til det.
- Frivillige organisasjoner kan ha en viktig rolle som pådrivere overfor kommunene, og bør trekkes aktivt med i den videre prosessen med å styrke kulturminneforvaltningen i kommunene.

- Riksantikvarens direktoratsrolle bør rendyrkes i sterkere grad enn i dag. Blant annet bør Riksantikvarens oppgaver i forbindelse med enkeltsaksbehandling i førsteinstans gjennomgås. Flere av disse oppgavene bør etter utvalgets syn vurderes lagt til regionalt eller lokalt nivå.
- Det utarbeides klare retningslinjer og etableres rutiner for et definert og smidig samarbeid mellom offentlige instanser, frivillige organisasjoner og enkeltpersoner.

Kunnskap, forskning og kunnskapsspredning

Hovedproblemstilling: En bred satsing på utdanning, kunnskapsutvikling og formidling med god kvalitet vil være avgjørende for å kunne møte framtidens utfordringer på kulturminnefeltet.

Dette skal skje gjennom:

- Kulturminneundervisning inngår i lærerutdanningen på høyskolene, med muligheter til faglig fordyping.
- Videreutdanningstilbudene innenfor håndverksfag knyttes primært til høyskolenivået.
- Én instans på sentralt nivå skal ha det overordnede ansvaret for å koordinere kompetansenettverk innenfor håndverk og konservering.
- Den offentlige kulturminneforvaltningen, både sentralt og regionalt, tilføres midler for å kunne kjøpe forsknings- og utredningsoppdrag ved ulike institusjoner.
- Gjenstandsmateriale og resultater gjøres tilgjengelig for publikum gjennom utstillinger på lokalt og regionalt nivå.
- Norges forskningsråd legger til rette for et senter for fremragende forskning på kulturminnefeltet.

Registre og miljøovervåking

Hovedproblemstilling: Kulturminneregistrene i Norge må tilrettelegges slik at de egner seg som grunnlag for kunnskapsoppbygging, arealplanlegging, stistikk, prognoser, rapportering, tilstandskontroll og overvåking av sårbarhet og tålegrense.

Dette skal skje gjennom:

- Det utvikles et helhetlig system der opplysninger om kulturminner og kulturmiljøer er tilgjengelig for alle brukere gjennom en felles database.
- Det må satses på forskning og kunnskapsoppbygging i forhold til kulturminneregistrene og til bruken av dem.

Internasjonalt samarbeid

Hovedproblemstilling: Forvaltningen av kulturarven er et internasjonalt anliggende og bør derfor inngå som et sentralt element i Norges internasjonale samarbeid.

Dette skal skje gjennom:

- Det nordiske samarbeidet på kulturminnefeltet må styrkes.
- Norge må i større grad bidra i det europeiske forsknings- og kultursamarbeidet i EU, og på den måten også selv få større nytte av dette arbeidet.
- Kulturminneaspektet i utviklingssamarbeidet må styrkes.
- Arbeidet med løse og faste kulturminner må i større grad ses i sammenheng og samordnes i den norske innsatsen i utviklingssamarbeidet.

Administrasjonens bemerkninger

Vestfold fylke har mange verdifulle kulturminner innen sine grenser. Fylkeskommunen har tatt konsekvensen av dette og lagt stor vekt på kulturminnevernet i fylket, både gjennom tiltak for å bevare kulturminner og miljøer og gjennom etablering av institusjoner og formidlingssentra samt arbeidet med den kulturelle skolesekken (der fokus i 2002 er kulturminnene i fylket).

Det er prisverdig at regjeringen nå har fått utarbeidet denne utredningen. Den gjør at det rettes oppmerksomhet mot kulturminnearbeidet i landet vårt og den betydningen kulturminnene har for samfunnsutvikling og identitetsbygging. Utredningen legger et grunnlag for å videreutvikle perspektivet på kulturminnene som ressurs for samfunnet. Utredningen legger imidlertid også fram mer enn 140 forslag til tiltak. Dette gjør at den mer blir en oppstilling av ønsker og behov enn et samlende grunnlag som kan gi retning for en ny politikk.

Det er viktig å understreke at kulturminnevernet må ivaretas som en sentral del og integrert del av samfunnsutviklingen. En levende kulturarv som ivaretas, formidles og brukes er sentral for samfunnsutviklingen.

Det er en manglende sammenheng i utvalgets arbeid mellom påpekte behov for nettverksbygging, økt partnerskap og medforvaltning og bedre rolleavklaringer på alle nivåer og det at forslagene til administrative endringer er svært begrenset (ut over nedleggelse av Statens Kulturminneråd). Kulturminnepolitikken er fragmentert og dels statisk - utvalget burde vært mer konkret i sine forslag for å motvirke dette. Dette bør konkretiseres bedre i det videre arbeidet med utformingen av kulturminnepolitikken.

Administrasjonen støtter forslagene om et videre samarbeid mellom det offentlige kulturminnevernet og private eiere, og fylkeskommunen arbeider også i dag med å øke kommunikasjonen mellom de offentlige instansene i kulturminnearbeidet. Det er viktig at de 3 forvaltningsnivåenes rolle avklares.

Administrasjonen understreker at det er behov for å styrke kommunenes og fylkeskommunenes bemanning, kompetanse og økonomiske ressurser. En slik styrking må være en forutsetning for overføring av oppgaver og ansvar til disse nivåene.

I Vestfold arbeides det nå videre med å utvikle et samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunene på kulturminnefeltet. KS Vestfold har tatt initiativ til dette. I et slikt forsøksprosjekt vil fylkeskommunens og kommunenes rolle vil bli vurdert. Dersom et slikt prosjekt skal kunne bringe resultater, forutsetter det en reell delegasjon av oppgaver fra Riksantikvaren.

Utvalget er meget lite konkret når det gjelder fylkeskommunens videre rolle i kulturminnevernarbeidet. Dette skyldes i hovedsak at holdningene til oppgavefordelingen ikke har vært avklart da utvalget avga sin innstilling. Det er beklagelig at ikke de prinsipielle avgjørelsene er tatt når sektorutredninger skal legge fram sine anbefalinger. Fylkeskommunens rolle som regional utviklingsaktør gjelder også kulturminnevernet, slik det er foreslått i St meld 19 (2001-2002) "Nye oppgaver for lokaldemokratiet - regionalt og lokalt nivå". Fylkeskommunens oppgave vil da være å utvikle og utøve regionalt kulturminnevern med grunnlag i en aktiv og selvstendig politikk, framfor å være en utøver og formidler av statlig politikk overfor kommunene. Rollen som regional utviklingsaktør forutsetter et sterkt regionalt fagmiljø hvor oppgaver som kunnskapsformidling, rådgivning og samarbeid med kommuner og private aktører blir sentrale. Forholdet mellom Riksantikvaren (RA) og fylkeskommunen er i dag uavklart, men forholdet bedres dersom RA rendyrker rollen som direktorat. Administrasjonen støtter dette forslaget.

Utredningens økonomiske del har klare svakheter spesielt ved at det ikke er gjort en effektivvurdering av de virkemidler man allerede har i dag. Administrasjonen mener at det både er behov for forutsigbarhet i virkemidlene (varige ordninger - ikke basert på år-til-år budsjettbevilgninger) og for midler til ekstraordinære innsatser. Fylkeskommunen bør derfor støtte forslaget om etableringen av et kulturminnefond. Det understrekes imidlertid at dette fondet ikke må bli noen sovepute for statlige myndigheter: det er fortsatt behov for løpende bevilgninger og en generell styrking av kulturminneapparatet i fylkene og kommunene. Dersom kulturminnefondet opprettes, er det viktig at det

også bør kunne brukes på fredede kulturminner. Det er også viktig at det legges kommunale og regionale prioriteringer til grunn for bruken av fondet.

Det er klart et behov for en gjennomgang av lovverket, kulturminneloven og plan og bygningsloven, med tanke på å tydeliggjøre og utdype lovene for at det skal bli mer tilgjengelig for dem som blir berørt av dem. Det er også behov for en klarere rolle- og ansvarsavklaring mellom de ulike interessenter i kulturminnevernet. Samtidig som det er behov for å skape et mer enklere og forutsigbart lovverk, er det viktig å påpeke at kulturminnepolitikken også er skiftende, og at synet på hva som bør bevares og hvordan det skal bevares endres over tid. Eventuelle lovendringer bør derfor ta høyde for framtidige endringer i synet på kulturminnevern. En gjennomgang av lovverket bør videre skape et juridisk rom for større regionale og lokale variasjoner i kulturminnepolitikken. Det er også et behov for en gjennomgang av plan- og bygningsloven med tanke på dispensasjonspraksisen i områder som er gitt et vern. Videre bør det tilrettelegges for en mer aktiv bruk av plan- og bygningsloven for å ivareta lokale kulturminner og -miljøer på en bedre måte.

I utredningen pekes det på at Norges forskningsråd bør opprette et senter for fremragende forskning på kulturminneområdet. Administrasjonen mener at et slikt senter med fordel kunne etableres utenfor Oslo, dog med god forbindelse til fagmiljøet der. Vestfold fylke er et fylke med mange kulturminner fra mange tidsperioder. Administrasjonen vil foreslå at Vestfold stiller seg positive til å delta i den videre prosessen med å etablere et slikt senter og vil ta initiativ overfor departementet i saken.